

28. august 2020
Sagsnr. 20/05396
JMJ-NH

AFGØRELSE FRA MILJØ- OG FØDEVAREKLAGENÆVNET

OPHÆVELSE OG HJEMVISNING i sag om Hillerød Spildevand A/S' afslag på at behandle klagers anmodning om aktindsigt

Miljø- og Fødevareklagenævnet har truffet afgørelse efter miljøoplysningslovens¹ § 2, stk. 1, jf. § 4 a, og 2013-offentlighedslovens² § 7, stk. 1, jf. vandsektorlovens³ § 26, stk. 3.

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver Hillerød Spildevand A/S' afgørelse af 22. januar 2020 om afslag på at behandle klagers anmodning om aktindsigt af 18. februar 2020 og hjemviser sagen til fornyet behandling i førsteinstansen.

Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.⁴

Afgørelsen er truffet af formanden på nævnets vegne, jf. § 8 i lov om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

**MILJØ- OG
FØDEVAREKLAGENÆVNET**

Toldboden 2
8800 Viborg

Tlf. 72 40 56 00
CVR-nr. 37795526

aktindsigt@naevneneshus.dk
www.naevneneshus.dk

¹ Lovbekendtgørelse nr. 980 af 16. august 2017 om aktindsigt i miljøoplysninger.

² Lovbekendtgørelse nr. 145 af 24. februar 2020 om offentlighed i forvaltningen.

³ Lovbekendtgørelse nr. 52 af 23. januar 2020 om vandsektorens organisering og økonomiske forhold.

⁴ Lov nr. 1715 af 27. december 2016 om Miljø- og Fødevareklagenævnet.

1. Klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet

Afgørelsen er den 6. maj 2020 påklaget til Miljø- og Fødevarerklagenævnet af afgørelsens adressat. Hillerød Spildevand A/S har den 7. maj 2020 videregivet klagen til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Klager har navnlig anført, at Hillerød Spildevand A/S helt har afvist at besvare klagers aktindsigtsanmodning.

Klagepunkterne er nærmere uddybet i afsnit 2.3.

2. Sagens oplysninger

2.1 Anmodningen om aktindsigt

Klager anmodede den 18. februar 2020 Hillerød Spildevand A/S om aktindsigt i materiale med relation til et bødeforlæg, som selskabet har modtaget, og som ifølge et referat fra selskabets bestyrelsesmøde den 3. december 2019 er viderebragt til selskabets advokat, som undersøger sagen.

2.2 Den påklagede afgørelse

Hillerød Spildevand A/S har den 22. januar 2020 meddelt klager, at klager fremover ikke vil modtage svar på henvendelser med undtagelse af henvendelser vedrørende konkrete driftsproblemer. Dette sker ifølge selskabet som følge af mange chikanøse skrivelser og telefonsamtaler med klager.

Hillerød Spildevand A/S har endvidere orienteret klager om, at selskabet har anmeldt klager til politiet og Datatilsynet. Dette skyldes, at klager ifølge selskabet uden samtykke har afspillet og videregivet optagelser af telefonsamtaler, som klager uden tilladelse har optaget i forbindelse med telefonsamtaler med selskabets medarbejdere.

2.3 Klagens indhold

Klager har den 6. marts 2020 og den 15. april 2020 anført, at Hillerød Spildevand A/S har valgt ikke at besvare klagers anmodning om aktindsigt.

Klager har videre bemærket, at Hillerød Spildevand A/S ikke har anmeldt klager til hverken politiet eller Datatilsynet. Det er i den forbindelse klagers opfattelse, at Hillerød Spildevand A/S ikke har overholdt forvaltningslovens regler om bl.a. partshøring, idet selskabet ikke forud for sådanne anmeldelser har foretaget høring af klager.

Klager har den 5. og 6. maj 2020 anført, at Hillerød Spildevand A/S fortsat forholder sig passiv i forhold til klagers henvendelser, og at klager er tidligere ustraffet.

Klager har desuden bemærket, at klager har haft et større arbejde med at afdække forhold i Hillerød Spildevand A/S, som har været under stor bevågenhed i lokalpressen samt på sociale medier.

Endelig har klager anført, at Hillerød Spildevand A/S' åbenlyst har nægtet at besvare anmodningen i overensstemmelse med lovgivningen, og at klager på ingen måde er enig i de tiltag, som selskabet har foretaget.

2.4 Hillerød Spildevand A/S' bemærkninger til klagen

Hillerød Spildevand A/S har den 7. maj 2020 bemærket, at selskabet fastholder beslutningen om ikke at besvare klagers aktindsigtsanmodning af 18. februar 2020.

Hillerød Spildevand A/S har i den forbindelse henvist til 2013-offentlighedslovens § 9, stk. 2, nr. 2, hvorefter behandlingen af en anmodning om aktindsigt kan afslås i det omfang anmodningen må antages at skulle tjene et retsstridigt formål eller lignende.

Hillerød Spildevand A/S har anført, at klager igennem adskillige måneder har udvist chikanøs adfærd overfor flere af medarbejderne i koncernen. Den chikanøse adfærd har ifølge selskabet bestået i aggressiv, truende, intimiderende og ofte råbende sprogbrug i forbindelse med telefonsamtaler. Endvidere har klager ifølge selskabet i flere tilfælde truet to personer fra selskabets ledelse med at ødelægge deres professionelle liv og privatliv samt udstillet koncernens medarbejdere og ledelse på forskellige sociale medier, herunder Facebook.

Hillerød Spildevand A/S har oplyst, at dette har medført, at selskabet sammen med de øvrige selskaber i koncernen har anmeldt klager til Nordsjællands Politi for chikane efter straffelovens § 119 a og § 121.

Hillerød Spildevand A/S har i den forbindelse oplyst, at selskabet er en del af koncernen Hillerød Forsyning, som består af selskaberne Hillerød Forsyning Holding A/S, Hillerød Service A/S, Hillerød Vand A/S, Hillerød Varme A/S, Hillerød Kraftvarme ApS, Hillerød Affaldshåndtering A/S og Hillerød Fjernkøl A/S.

Hillerød Spildevand A/S har derudover bemærket, at selskabet ikke er omfattet af forvaltningsloven, idet selskabet ikke er en del af den offentlige forvaltning, men derimod et offentligt ejet aktieselskab.

Endelig har Hillerød Spildevand A/S bemærket, at selskabets beslutning af 22. januar 2020 ved meddelelsen til klager ikke var ledsaget af en klagevejledning, idet selskabet ikke er underlagt bestemmelsen i 2013-offentlighedslovens § 38 om klagevejledning til den kommunale og regionale tilsynsmyndighed.

3. Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger og afgørelse

3.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets bemærkninger

3.1.1 Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence

Det fremgår af vandsektorlovens § 14, stk. 1, at 2013-offentlighedsloven bortset fra bestemmelserne i § 11, § 12 og § 15 til § 17 gælder for vandselskaber, der er omfattet af lovens § 2, stk. 1, nr. 1.

Det fremgår af vandsektorlovens § 2, stk. 1, nr. 1, at loven omfatter vandselskaber, herunder selskaber, der udøver spildevandsaktiviteter, jf. vandsektorlovens § 2, stk. 8, nr. 1, der forsyner eller har til formål at forsyne mindst ti ejendomme, og som helt eller delvis, direkte eller indirekte er eller efter den 1. januar 2010 har været ejet af en kommune.

Det følger videre af vandsektorlovens § 26, stk. 3, at vandselskabernes afgørelser om aktindsigtsspørgsmål efter 2013-offentlighedsloven, jf. vandsektorlovens § 14, stk. 1, kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Endvidere fremgår det af miljøoplysningslovens § 1, stk. 2, at loven finder anvendelse for organer, herunder fysiske og juridiske personer, der har offentligt ansvar for eller udøver offentlige funktioner eller tjenesteydelser i relation til miljøet, og som er underlagt offentlig kontrol.

Det fremgår endvidere af miljøoplysningslovens § 4 a, at afslag på en anmodning om aktindsigt, der er meddelt af et organ omfattet af § 1, stk. 2, kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Det fremgår af Det Centrale Virksomhedsregister, at Hillerød Spildevand A/S har til formål at drive spildevandsforsyningsaktivitet i henhold til lovgivningen herom, herunder spildevandsforsyningsaktivitet i Hillerød Kommune, samt at sikre en spildevandsforsyning af høj sundheds- og miljømæssig kvalitet, som tager hensyn til forsyningssikkerhed og naturen og drives på en effektiv måde, der er gennemsigtig for forbrugerne.⁵

Det fremgår endvidere, at Hillerød Spildevand A/S er 100 % ejet af Hillerød Forsyning Holding A/S, som er 100 % ejet af Hillerød Kommune.

Miljø- og Fødevareklagenævnet lægger herefter til grund, at Hillerød Spildevand A/S er omfattet af vandsektorlovens § 2, stk. 1, nr. 1, og at selskabet dermed er omfattet af 2013-offentlighedsloven, jf. vandsektorlovens § 14, stk. 1.

Det er derudover Miljø- og Fødevareklagenævnets vurdering, at Hillerød Spildevand A/S er omfattet af miljøoplysningslovens § 1, stk. 2, idet selskabet udøver forsyningsvirksomhed, hvilket efter nævnets opfattelse

⁵ Se [Det Centrale Virksomhedsregister, Hillerød Spildevand A/S](#).

udgør en tjenesteydelse i relations til miljøet, og at selskabet i kraft af ejerskabet er underlagt offentlig kontrol.

Hillerød Spildevand A/S' afgørelser om aktindsigt efter 2013-offentlighedsloven og miljøoplysningsloven kan herefter påklages til Miljø- og Fødevarerklagenævnet, jf. vandsektorlovens § 26, stk. 3, og miljøoplysningslovens § 4 a.

3.1.2 Aktindsigt

Det fremgår af 2013-offentlighedslovens § 7, stk. 1, og stk. 2, at enhver med de i § 19 til § 35 nævnte undtagelser kan forlange at blive gjort bekendt med dokumenter, der er indgået til eller oprettet af en myndighed m.v. som led i administrativ sagsbehandling i forbindelse med dens virksomhed.

Tilsvarende fremgår af miljøoplysningslovens § 2, stk. 1, hvorefter enhver har ret til at blive gjort bekendt med miljøoplysninger under de betingelser og undtagelser, der følger af 1985-offentlighedsloven,⁶ jf. miljøoplysningslovens § 6, stk. 2. En anmodning om adgang til at blive gjort bekendt med miljøoplysninger skal således som udgangspunkt behandles efter de almindelige regler i 1985-offentlighedsloven dog med de undtagelser, der følger af miljøoplysningsloven.

Det er herved forudsat, at der i det enkelte tilfælde skal foretages en konkret vurdering af, hvorvidt undtagelsesbestemmelserne finder anvendelse eller ej, og om der på den baggrund kan meddeles aktindsigt i de ønskede oplysninger og dokumenter.

Det fremgår af 2013-offentlighedslovens § 9, stk. 2, nr. 2, at behandlingen af en anmodning om aktindsigt efter lovens § 7, kan afslås, i det omfang anmodningen må antages at skulle tjene et retsstridigt formål eller lignende.

Det fremgår af lovforslaget til 2013-offentlighedslovens § 9, stk. 2, nr. 2, at bestemmelsen i vidt omfang er en videreførelse af gældende ret, og at bestemmelsen giver mulighed for at afslå anmodninger om aktindsigt, hvis der er tale om klare tilfælde af misbrug. Bestemmelsen vil bl.a. kunne anvendes, hvor en anmodning om aktindsigt i en sag eller i dokumenter har til formål at skabe grundlag for retsstridige forhold eller har til formål at forfølge eller på lignende måde genere myndighedens ansatte eller privatpersoner (chikane).⁷

Videre fremgår det, at der ved vurderingen af, om det kan lægges til grund, at en aktindsigtsanmodning må antages at skulle tjene et retsstri-

⁶ Lov nr. 572 af 19. december 1985 om offentlighed i forvaltningen.

⁷ Lovforslag nr. 144 af 7. februar 2013 til lov om offentlighed i forvaltningen, bemærkninger til § 9. Se endvidere Justitsministeriets betænkning nr. 1510 om offentlighedsloven, bind 2, s. 931.

digt formål eller lignende, må tages udgangspunkt i de konkrete omstændigheder ved anmodningen. Det kan i den forbindelse f.eks. indgå, om ansøgeren har givet udtryk for, at anmodningen fremsættes med det formål at genere eller forfølge en person m.v., ligesom der kan lægges vægt på, om ansøgeren tidligere har benyttet oplysninger, som den pågældende har fået aktindsigt i, til at begå retsstridige forhold. Der kan endvidere lægges vægt på, om ansøgeren ved møder eller telefonisk har optrådt truende.

Der findes ikke i 1985-offentlighedsloven en tilsvarende bestemmelse, men det er forudsat i forarbejderne til 1985-offentlighedsloven, at der kan meddeles afslag på en anmodning om aktindsigt, hvis der er tale om klare tilfælde af misbrug. Således kan en anmodning bl.a. afslås, hvis der er tale om chikanøse aktindsigtsanmodninger.⁸

Bevisbyrden for, at en aktindsigtsanmodning må antages at skulle tjene et retsstridigt formål, påhviler myndigheden.⁹

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder det i nærværende sag ikke godtgjort, at klagers konkrete anmodning om aktindsigt er fremsat med henblik på at tjene et retsstridigt formål eller lignende, herunder det formål at chikanere selskabets ansatte eller privatpersoner. Endvidere er det nævnets vurdering, at anmodningen ikke i sig selv bærer præg af at være fremsat med det formål at genere eller forfølge personer.

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver på denne baggrund Hillerød Spildevand A/S' afgørelse om afslag på at besvare klagers aktindsigtsanmodning af 18. februar 2020 og hjemviser sagen til fornyet behandling i selskabet.

3.2 Miljø- og Fødevareklagenævnets øvrige bemærkninger

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker, at Hillerød Spildevand A/S i forbindelse med selskabets fornyede behandling af sagen skal foretage en vurdering af, hvorvidt klager aktindsigtsanmodning skal behandles på baggrund af reglerne i miljøoplysningsloven.

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker i den forbindelse, at det fremgår af miljøoplysningslovens § 4, stk. 4, 1. pkt., at afslag i sager om aktindsigt skal begrundes og være ledsaget af en klagevejledning.

3.3 Miljø- og Fødevareklagenævnets afgørelse

Miljø- og Fødevareklagenævnet ophæver Hillerød Spildevand A/S' afgørelse af 22. januar 2020 om afslag på at behandle klagers anmodning om aktindsigt af 18. februar 2020 og hjemviser sagen til fornyet behandling i førsteinstansen.

⁸ Se Justitsministeriets betænkning nr. 1510 om offentlighedsloven, bind 1, s. 394.

⁹ Se hertil bl.a. FOB 2011 9-1.

Denne afgørelse sendes til klager samt Hillerød Spildevand A/S via Digital Post.

Afgørelsen vil blive offentliggjort på mfkn.naevneneshus.dk. Personoplysninger vil blive anonymiseret.

Miljø- og Fødevareklagenævnet beklager den lange sagsbehandlingstid.

A handwritten signature in blue ink that reads "Birgitte Egelund Olsen". The signature is written in a cursive style with a large initial "B".

Birgitte Egelund Olsen
Formand